

וגם הלבוש והט"ז חולקים על פסק השולחן ערוך וכתבו שמדין כל פניות שאתה פונה לא יהיו אלא דרך ימין, בעינן להתחיל דווקא בנר הימיני ולהדליק מימין לשמאל. ומוכיחים זאת מדין הכתיבה וכן מסוגיית הגמרא ביומא שם. (ועיין באליה רבה שם מה שהביא בזה בשם מהר"ל, ועיין מה שהאריך בזה בשו"ת צמח צדק או"ח סימן סז. ובשו"ת חתם סופר או"ח תשובה קפז)

ובמלבושי יום טוב שם דחה ראיית הלבוש וכתב דגם בכתב אף שהשורה הולכת מימין לשמאל מכל מקום כל אות ואות כשכותב בכתב אשורית היד מהלכת בשעת כתיבתה משמאל לימין (ועיין מש"כ בזה בערוך השולחן סימן תרעו סעיף יג).

יסוד הנידון בכתיבת לשון הקודש

וצריך ביאור במה נחלקו הני שיטות הפוסקים.

והנה הא גופא צריך ביאור בכתיבת לשון הקודש, שמצד אחד כללות כתיבת התיבות אות אחר אות כותבים מימין לשמאל, ואילו כל אות גופא מהלך הכתיבה היא משמאל לימין.

והנראה בביאור הדבר כי באמת בכל עשיה כאשר העשיה מורכבת משני חלקים שמאל וימין, צריך לפנות לימין ולכן מתחילים משמאל ופונים לימין, ככדי שתנועת העשיה תהיה מופנית ונמשכת דרך כבוד לעבר צד ימין. אלא שאופן זה הוא רק כאשר עוסקים במעשה אחד וכגון בכתיבת אותיות, שכל אות בפני עצמה כתיבתה היא פעולה אחת מתמשכת, ומתחילת הפעולה הוא מתחיל בשמאל והולך וממשיך לימין.

אולם כאשר כותבים תיבות ושורות שלימות המורכבות מהרבה אותיות, הרי בעת כתיבת כל אות כאשר בא להציב אותה במקומה צריך להעמידה בצד ימין, ואחר כך כשבא להציב את האות שאחריה גם כן מעמידה אותה לצד הימיני ביותר, והיינו משמאל לאות הקודמת, שזה המקום הוא הצד הימיני הפנוי, והיינו משום שכל פניות שאתה פונה יהיו לימין. ואדרבה אם יתחיל בשמאל אף שאחר כך יכתוב את האות הבאה מימין לה אין כאן פניה לימין, כי בעת כתיבת האות הראשונה עדיין אינו עוסק בכתיבת האות השנייה, ונמצא שכל פניותיו היו לשמאל.

כלומר שהדבר תלוי בסוג העשיה, שדבר שיש בו עשיה אחת אזי האופן של פניה לימין היא על ידי התחלה בשמאל ופניה והתקדמות לימין, אולם עשיה שהיא מורכבת